

Érettségi témakörök és tételcímkék – 2023. május 12. d

Irodalom

1. Témakör: Művek a magyar irodalomból I. Kötelező szerzők

1. Tétel: A műfaj és a stílus sokszínűsége Petőfi Sándor hitvesi költészetében
2. Tétel: Kompozíció, műfaji hagyományok és újítások Arany János balladáiban
3. Tétel: A háború élménye Ady Endre A halottak élén kötetében
4. Tétel: A próféta groteszk alakja Babits Mihály Jónás könyve című alkotásában
5. Tétel: Kosztolányi Dezső Esti Kornél novellái
6. Tétel: Lélektani és történelmi vonatkozások József Attila A Dunánál című költeményében

2. Témakör: Művek a magyar irodalomból II. Választható szerzők

7. Tétel: A magyar történelemről alkotott romantikus kép Kölcsey Ferenc Himnusz és Vörösmarty Mihály Szózat című költeményeiben
8. Tétel: Klasszicizmus és romantika határán – a korfordulatban álló Berzsenyi Dániel elégiái
9. Tétel: Hagomány és újszerűség Mikszáth Kálmán paraszt-novelláiban
10. Tétel: A magyar társadalom ábrázolásának írói eszközei Móricz Zsigmond alkotásaiban
11. Tétel: Az idill és tragikum kettőssége Radnóti Miklós bukolikáiban
12. Tétel: A groteszk ábrázolásmód Örkény István egyperces novelláiban

3. Témakör: Művek a magyar irodalomból III. Kortárs szerzők

13. Tétel: A kifejezésmód „tündéri realizmusa” Lázár Ervin Csillagmajor című novelláskötetében
----

4. Témakör: Művek a világirodalomból

14. Tétel: Az „orosz élet enciklopédiája” – Puskin: Jevgenyij Anyegin
15. Tétel: Az emberi élet kiüresedésének abszurd ábrázolása - Franz Kafka: Az átváltozás
16. Tétel: A diktatúrák működési mechanizmusa - Thomas Mann: Mario és a varázsló

5. Témakör: Színház és dráma

17. Tétel: A tragikus végkifejlethez vezető tettváltás-sorozat elemző bemutatása Katona József Bánk bán című tragédiájában
18. Tétel: A Tragédia a lélek története is – a szereplők szimbolikája, viszonyrendszere Madách Imre Az ember tragédiája drámai költeményében

6. Témakör: Az irodalom határterületei

19. Tétel: Az irodalom filmen – Örkény István Tóték című kisregényének filmes adaptációja
----

7. Témakör: Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és a határon túli irodalom

20. Tétel: Csokonai és Debrecen

Magyar nyelv

1. Témakör: Kommunikáció

1. Tétel: A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljának, funkcióinak, valamint ezek összefüggésének megértése, bizonyítása
----

2. Tétel: Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei
----

2. Témakör: A magyar nyelv története

3. Tétel: A nyelvtörténet forrásai: kéziratos és nyomtatott nyelvemlékek
----

4. Tétel: A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján
----

5. Tétel: A mai magyar nyelv művelés néhány kérdése
----

3. Témakör: Ember és nyelvhasználat

6. Tétel: A jel, jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
----

7. Tétel: A nyelvváltozatok rendszere, a nyelv vízszintes és függőleges tagolódása
----

8. Tétel: Nyelvünk helyzete a határon túl
----

9. Tétel: Az új „szóbeliség” (skype, chat) jelenségei és jellemzői
----

4. Témakör: A nyelvi szintek

10. Tétel: A hangkapcsolódási szabályosságok típusai és a helyesírás összefüggése
----

11. Tétel: A morféimák, szóelemek típusai és szerepük a szóalak felépítésében
----

12. Tétel: A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai
----

13. Tétel: Az egyszerű mondat mondatrészei
----

5. Témakör: A szöveg

14. Tétel: A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
----

15. Tétel: A szövegfonetikai eszközök és az írásjelek értelmes, kifejező alkalmazása
----

16. Tétel: A továbbtanuláshoz, illetve a munka világában szükséges szövegtípusok: különböző típusú önéletrajzok, motivációs levél
----

6. Témakör: A retorika alapjai

17. Tétel: A nyilvános beszéd felépítése, a beszéd megszerkesztésének menete az anyaggyűjtéstől a megszólalásig
----

18. Tétel: Az érv felépítése, az érvelés logikája, technikája, az érvek elrendezése
----

7. Témakör: Stílus és jelentés

19. Tétel: A közélet színterei, a közéleti és a hivatalos stílus kritériumai, stiláris kötöttségei
----

20. Tétel: Az egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat, metafora, metonímia
----